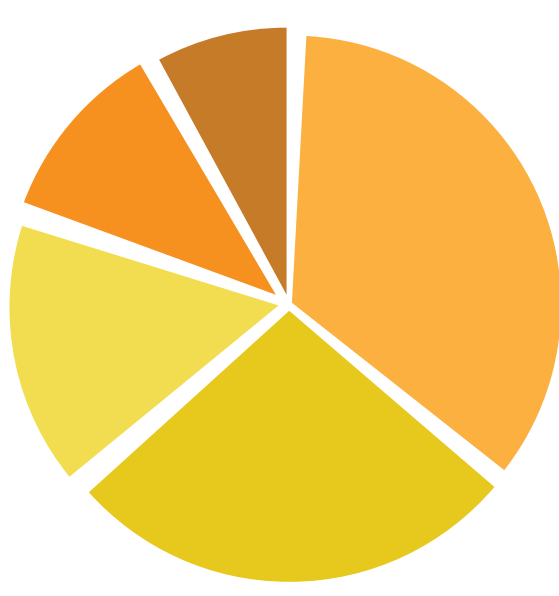

IZAZOVI S KOJIMA SE ORGANIZATORI_CE OKUPLJANJA SUSREĆU U ODNOSU S INSTITUCIJAMA

U svrhu izvještaja "Cijena protesta: Prakse nadležnih institucija u oblasti slobode okupljanja u BiH" organizatorima_cama javnih okupljanja upućen je upitnik, pri čemu se jedno pitanje odnosilo na izazove u odnosu s institucijama prilikom organiziranja javnih okupljanja. Odgovori koji se najčešće pominju su:

- Birokratizacija postupka
- Prebacivanje obaveza s države na organizatora_icu
- Diskriminacija u postupanju
- Nepoznavanje propisa/nevoljnost njihove primjene u praksi
- Ograničenost mjesta na kojima se može organizovati javno okupljanje

Birokratizacija postupka je najznačajniji izazov s kojim se organizatori_ce okupljanja susreću u BiH. Pri tome, navode da problem prvenstveno predstavlja rasparčanost sistema prijave okupljanja i nepostojanje jasnih smjernica za organiziranje javnog okupljanja te su u praksi ovlaštenja u velikoj mjeri prenesena na lokalne organe (koji dalje definiraju pod kojim uvjetima i gdje je moguće organizirati javno okupljanje). Dodatni problem je nesaradnja tijela koja su uključena u proces odlučivanja.

Organizatori_ce okupljanja u svojim odgovorima saglasni da bi državni organi trebali imati **JASNIJE PROTOKOLE KOMUNIKACIJE** između sebe i u komunikaciji sa strankama, kao i **TRANSPARENTNIJI I PROFESIONALNIJI PRISTUP RADU**.

Prebacivanje obaveza s države na organizatora još je jedan izazov koji su u odnosu s institucijama naveli gotovo svi organizatori okupljanja. U tom kontekstu, kao najveći problem organizatori_ce ističu obvezu zaštite učesnika_ca na okupljanju. Prema važećim propisima, organizator okupljanja mora osigurati medicinsku ekipu, vatrogasce, a vrlo često i profesionalno osiguranje, što je zapravo posao države.

Izazov koji također navodi većina ispitanika_ca je i **diskriminacija nadležnih organa u postupanju**, do koje dolazi zbog cilja okupljanja. Udruženje ReStart Srpska, naprimjer, navodi da je u njihovom slučaju vrlo čest pritisak policije koja ih svakodnevno zove na „informativne razgovore“, uključujući i na dan okupljanja. SOC naglašava da javna okupljanja čiji je cilj promocija prava LGBTI osoba nadležni organi uvijek označavaju kao okupljanja rizičnog karaktera te se organizatorima_cama nameću dodatne mjere da se dobili odobrenje da se okupljanje održi. Fondacija CURE navodi da je svaki događaj koji one organiziraju označen kao rizičan.

Četvrti najznačajniji rizik s kojim se organizatori_ce susreću jeste **nepoznavanje propisa od strane državnih organa, odnosno njihova nevoljnost u njihovoj primjeni**. Organizatori_ce navode da se zakonski rokovi za odlučivanje po zahtjevu stranaka često ne poštuju te da dug period odlučivanja dovodi do toga da je ponekad nemoguće održati javno okupljanje na željeni datum.

Pojedini organizatori_ice navode i **ograničenost mjesta na kojima se može organizirati javno okupljanje** kao jedan od glavnih izazova s kojima se susreću prilikom korištenja prava na slobodu okupljanja. Ovaj problem posebno je prisutan u Banjoj Luci, gdje su za javna okupljanja dopuštena samo dva mjesta: Trg Krajine i Park Mladena Stojanovića.

IZAZOVI S KOJIMA SE U VEZI S JAVNIM OKUPLJANJIMA SUSREĆU NADLEŽNI ORGANI

Dva najčešća izazova s kojima se prilikom javnih okupljanja susreću nadležni organi u BiH jesu osiguravanje javnih okupljanja i to da organizatori_ce okupljanja ne poznaju zakonske odredbe.

Poseban problem predstavlja nedovoljna materijalno-tehnička opremljenost policije, posebno kad su u pitanju blokade prometnica i skupovi u pokretu. Također, u praksi organizatori_ce često angažiraju znatno manji broj redara_ki nego što je navedeno u prijavi okupljanja. Nadležni organi navode i da izazov predstavlja činjenica da organizatori_ce često na okupljanjima ne angažiraju profesionalne zaštitarske agencije.

Nadležni organi posebno ističu problem dostavljanja nepotpunih i nepravovremenih prijava. Problem u praksi često predstavlja i nepoznavanje propisa u pogledu obaveza organizatora_ica okupljanja i nepoštovanje dodatnih mjera koje policijska uprava propiše u određenim slučajevima.

Ostali izazovi koje spominju su:

loša komunikacija između lokalne zajednice koja daje odobrenje za mjesto održavanja javnih okupljanja, kratak rok prijave javnog okupljanja kada su u pitanju masovnija okupljanja građana, vrijeme i mjesto održavanja javnih okupljanja, velik broj osoba koje sudjeluju u okupljanjima a sklone su vršenju krivičnih djela i drugih nezakonitih radnji, narušavanje javnog reda i mira fizičkim napadom i naročito drskim ponašanjem.

Analizom odgovora nadležnih organa dolazi se do zaključka da je glavna bojazan državnih organa u vezi s javnim okupljanjem mogućnost da će ono eskalirati u narušavanje javnog reda i mira te činjenica da organizatori_ce okupljanja ne prijavljuju svoja okupljanja na vrijeme i uz sve zakonski zahtijevane podatke. Izmjenom zakonodavstva u smislu njegovog usklađivanja s međunarodnim standardima obje ove bojazni državnih organa mogle bi biti umanjene, ako ne i potpuno eliminirane.